

УДК 159.98(075.8)

Катерина Вікторівна БЕЛУГІНА,

*начальник відділу зв'язків з громадськістю
Департаменту патрульної поліції (м. Київ);*

Олена Василівна ДАШУТІНА,

*старший інспектор з особливих доручень відділу зв'язків з громадськістю
Департаменту патрульної поліції (м. Київ)*

НОВИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ОФІЦЕРІВ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, ЯКІ РЕАЛІЗОВУЮТЬ ПРОЕКТ «ШКІЛЬНИЙ ОФІЦЕР ПОЛІЦІЇ»

Розглянуто основні напрямки реалізації проекту «Шкільний офіцер поліції»; головні завдання проекту та особливості його впровадження.

Проект «Шкільний офіцер поліції» представляє собою експериментальну модель співробітництва загальноосвітніх навчальних закладів і Управління патрульної поліції Департаменту патрульної поліції у містах Києві, Одесі, Івано-Франківську та Львові на період 2016–2017 навчального року. Впровадження проекту відбувалося поступово, нормативною основою стали накази Національної поліції та Департаменту патрульної поліції, а також меморандуми між Міністерством внутрішніх справ і Міністерством освіти України, а також між Департаментом патрульної поліції та Департаментом освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

В основу проекту було покладено досвід Канади, де концепція шкільних офіцерів впроваджена і успішно функціонує уже довгий час. Головним завданням проекту є створення безпечнішого середовища у загальноосвітніх навчальних закладах, забезпечення здійснення ефективної профілактики правопорушень серед учнів, застосування відновних практик з метою попередження конфліктів, правопорушень та інших негативних явищ. До програми загальноосвітні навчальні заклади долучаються виключно за власним бажанням. Співробітництво здійснюється на принципах законності, урахування найкращих інтересів учня, найшвидшого реагування, пропорційності та доцільності реагування, конфіденційності приватної інформації щодо дитини, належного використання інформації.

За участю канадських колег та українських спеціалістів було розроблено методичні рекомендації до програми «Школа і поліція» щодо проведення просвітницько-профілактичних занять з учнями 1–11 класів, яка в подальшому була схвалена Міністерством освіти і науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах.

Програма містить 25 занять, з них 6 для молодших класів та 19 для старших. Всі заняття розроблені з використанням інтерактивної форми навчання та навчання у формі тренінгу, що дозволяє розкрити такі

важливі теми, як безпечна поведінка на дорозі та в побуті, поведінка у стресових або небезпечних ситуаціях, права дитини, запобігання та протидія насильству у сім'ї, булінгу тощо враховуючи вікові особливості дитини.

Крім цього у обов'язки шкільних офіцерів поліції також входить:

1) реагування на інциденти, які сталися на території навчальних закладів;

2) за потреби, брати участь у засіданнях рад з профілактики злочинності, зборах батьківських комітетів та педагогічних нарадах у загальноосвітньому навчальному закладі;

3) за необхідності, приймати участь у масових заходах, фестивалях, спортивних змаганнях;

4) у вільний від перебування у навчальному закладі час, шкільний офіцер поліції патрулює прилеглу територію шкіл закріплених за ним, реагує на порушення дорожнього руху та громадської безпеки; реагує на виклики в районі знаходження закріплених шкіл пов'язані з дітьми, за необхідності надає допомогу екіпажам, які патрулюють територію згідно змінному графіку, у випадках пов'язаних з дітьми;

5) враховуючи звичайний графік роботи навчальних закладів та для більшої ефективності перебування поліцейського в навчальних закладах для шкільного офіцера поліції було встановлено 5-денний робочий тиждень та 8-годинний робочий день,

Згідно цих функцій, забезпечується присутність шкільних офіцерів поліції у закріплених за ними загальноосвітніх навчальних закладах для побудови довірливих стосунків з учнями, налагодження та підтримки співробітництва з адміністрацією і працівниками загальноосвітнього навчального закладу, батьками (опікунами, піклувальниками), представниками батьківських комітетів, з метою запобігання негативним явищам та профілактики правопорушень серед учнів.

Для участі у програмі у якості шкільних офіцерів у 4 пілотних містах було відібрано патрульних поліцейських, які виявили бажання працювати з дітьми. При відборі враховувалося не тільки бажання поліцейського, а й внутрішня мотивація, навички поводження з дітьми, бажання приділяти цій справі більшу частину свого часу, розвиватися в цьому напрямку, бути відкритим для нових тенденцій та підходів у вирішенні проблемних ситуацій з дітьми виходячи з інтересів саме дитини та самовдосконалюватися, що дало змогу відібрати найбільш вмотивованих поліцейських для реалізації проекту.

Поліцейські, які пройшли відбір на шкільного офіцера поліції, в обов'язковому порядку пройшли спеціалізований тренінг, в якому розглядалися вікові особливості дитини, підходи у спілкуванні до кожної категорії дітей, особливості законодавчої бази, яка стосується захисту прав дітей та алгоритми взаємодії різних підрозділів, які уповноважені реалізовувати політику щодо захисту прав дітей в Україні.

Адміністрації шкіл позитивно сприйняли шкільних офіцерів, оскільки очікували від них допомоги у роботі із складними дітьми, крім

того присутність поліцейського у закладі дисциплінує дітей. Діти також сприймають шкільних офіцерів дуже позитивно. Заняття побудовані таким чином, що після невеличкої теоретичної частини, дається можливість перевірити ті чи інші тези на практиці, для учнів молодшого класу заняття проводяться у формі гри, з використанням спеціальних ігрових наборів та ляльок. З середніми та старшими класами під час групової роботи відпрацьовуються різні практичні ситуації. Оскільки заняття проводяться одночасно для груп числом не більше 30 дітей, кожна дитина задіяна та долучається до гри або обговорення, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Окремим напрямком роботи шкільних офіцерів виступає налагодження взаємодії з батьками, які ставляться до проєкту і шкільних офіцерів неоднозначно – в цілому позитивно, проте трапляються і випадки взаємного непорозуміння – батьки, на жаль, не завжди розуміють, що саме вони несуть повну відповідальність за здоров'я та благополуччя своєї дитини, а методи впливу на поведінку дитини, які ними застосовуються не завжди ефективні до сучасної молоді.

Щодо ефекту програми – це, насамперед, підвищення правової обізнаності населення, зниження рівня правопорушень серед неповнолітніх, а також налагодження взаємодії між поліцією та суспільством в цілому, на фундаменті взаємної довіри, поваги та розуміння того факту, що системні проблеми суспільства можливо ефективно вирішувати тільки за умови тісної співпраці його членів.

Отримано 01.03.2018

УДК 159.98

Юлія Валентинівна КОБИКОВА,

старший викладач кафедри соціології та психології

факультету № 6 (права та масових комунікацій)

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1268-8397>

КОНСУЛЬТАТИВНА ПЛАТФОРМА «ТРИКУТНИК ПЕРЕМОГИ» ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ В ПІДЛІТКІВ

Розглядається формування у підлітків життєстійкості як ресурсу подолання складних життєвих обставин і попередження злочинності у молодіжному середовищі з допомогою авторської психологічної трансформаційної гри «Трикутник Перемоги».

Істотну частину підліткових проблем можна віднести до подолання ними дискомфорту від того, що підліток відчуває себе дорослим фізично, але є соціально несамостійним та залежним від батьків.